

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2020. G.22, 12 november 2020

Bladluizen in wintergranen 9-10 november 2020: verdere uitbreiding van belangrijke aantasting

SAMENGEVAT

De aantasting is onder de zachte temperaturen verder uitgebreid. In het netwerk zijn ondertussen geen percelen meer vrij van bladluizen. Op meer dan de helft van de gerstpercelen is meer dan 5% van de planten bezet met bladluizen, en op 40% van de percelen zelfs meer dan 10% bezette planten (tot maximaal maar liefst 37% bezette planten). Ook in de wintertarwe was er een perceel met meer dan 5% bezette planten en een perceel met meer dan 10% bezette planten.

De hoge temperaturen overdag en 's nachts blijven nog enige tijd aanhouden. Een einde aan de bladluisactiviteit is dus niet onmiddellijk in zicht. De bladluizen gaan zich nog verder verspreiden.

Omwille van de grote verschillen in bladluisdruk en de lokaal mogelijk nog beperkte aantasting, moet de toestand momenteel op perceelsniveau geëvalueerd worden: zowel de druk van de bladluizen (zie [behandelingsdrempels](#)) als de draagkracht van het perceel. Laat je niet verrassen door te natte percelen, of door slechte weersomstandigheden waardoor een behandeling niet meer mogelijk zou zijn.

Voor de winter zullen de gerstpercelen en vroeg gezaaide wintertarwepercelen wel best behandeld worden, zeker gezien de hogere virulentiegraad die vanuit Wallonië gesignaleerd wordt.

Op 9 en 10 november werden op 24 percelen bladluistellingen uitgevoerd in Vlaanderen, 18 percelen wintergerst en 6 percelen wintertarwe.

De waarnemingen gebeurden

- in West-Vlaanderen: te Beitem, Houtave, Helkijn, Koksijde, Poperinge, Zwevegem en Zuienkerke
- in Oost-Vlaanderen: te Lierde, Zingem en Zwalm
- in Vlaams-Brabant: te Bekkevoort, Bertem, Holsbeek, Lennik en Tienen (Kumtich en Vissenaken)
- in Limburg: te Koninksem, Mielen-boven-Aalst, Mopertingen, Nerem en Ulbeek

WINTERGERST (zie tabel p. 2)

In de onbehandelde wintergerst nam de bladluisdruk afgelopen week toe. Het percentage planten bezet met minstens één bladluis nam toe van 6,8% tot 10,7%.

De grote verschillen tussen de percelen blijven zoals steeds aanwezig:

- op 6 van de 17 percelen (hetzij 35%) van de percelen is minder dan 5% van de planten bezet met minstens één bladluis
- terwijl op **4 van de 17 percelen (hetzij 24%) 5% tot 10% bezet** is met bladluizen
- **op de overige 7 percelen (hetzij 41%) is meer dan 10% van de planten bezet** met bladluizen.

De aantastingen variëren van 2,8% tot maar liefst 36,8% van de planten. Momenteel is er geen perceel meer vrij van bladluizen. Op enkele percelen werd een opmerkelijke uitbreiding waargenomen, nl te Koninksem zaai 9 oktober (3,7% naar 12,0%), Holsbeek zaai 17 oktober (2,3% naar 11,5%), Lierde zaai 15 oktober (5,0% naar 18,0%), Zingem zaai 15 oktober (9,3% naar 24,7%) en Beitem zaai 9 oktober (5,8% naar 17,3%).

Doorgaans worden 2 bladluizen per plant gevonden maar dit kan plaatselijk oplopen tot 19 luizen per plant zoals te Helkijn.

Het aandeel gevleugelde bladluizen is vergelijkbaar met vorige week. Zeven op de 10 bladluizen zijn dus ongevleugeld.

WINTERTARWE (zie tabel p. 3)

Op de 6 percelen wintertarwe, gezaaid tussen 17 en 21 oktober, varieert de bezetting van 1,8% tot zelfs 12% van de planten. Gemiddeld is 4,9% van de planten bezet met minstens 1 bladluis, in vergelijking met 3,1% vorige week in de wintertarwe.

Op het perceel in Tienen (**zaai 21 oktober**) waar vorige week al een grote aantasting werd waargenomen, nam de druk nog toe. De **bezetting evolueerde van 6,8% van de planten naar 12%**. Te Lierde (zaai 17 oktober) evolueerde een verwaarloosbare bezetting van 0,7% van de planten vorige week tot een bezetting van 7% van de planten op 10 november.

WINTERGERST: percelen ZONDER insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaadatum	9-10 november			3-4 november	26-27 oktober	Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten met minstens 1 bladluis	% planten met minstens 1 bladluis	
Limburg							
Koninksem	9 oktober	2 blad	12,0%	2	3,7%	2,7%	Langs maïs
Mielen-boven-Aalst	24 september	uitstoeling	8,5%	3	7,8%	11,8%	Langs gras, vanggewas en haagkant
Mopertingen	12 oktober		-		5,3%	2,0%	Langs gras, vanggewas en plantage
Nerem	10 oktober	2 blad	2,8%	2	4,0%	3,8%	Langs gras en haagkant
Ulbeek	12 oktober	2 blad	5,3%	1	4,0%	2,8%	Langs gras en plantage
Vlaams-Brabant							
Bekkevoort	7 oktober	2-3 blad	2,8%	1	0,0%	0,0%	Beschut langs bos
Bertem	18 oktober	1 blad	3,8%	1	1,5%	-	Onbeschut langs gras, koolzaad, korrelmaïs en bos
Holsbeek	17 oktober	2 blad	11,5%	2	2,3%	-	Beschut langs gras en vanggewas
Lennik	10 oktober	2 blad	5,7%	2	2,0%	4,3%	Onbeschut langs gras en maïs
Lennik	10 oktober	2 blad	6,0%	2	2,0%	5,0%	Onbeschut langs gras en maïs
Tienen (Vissenaken)	14 oktober	2 blad	17,8%	2	19,5%	0,0%	Onbeschut langs gras en vanggewas, bos op 150 m
Oost-Vlaanderen							
Lierde	15 oktober	2 blad	18,0%	2	5,0%	-	Langs gras
Zingem	15 oktober	2 blad	24,7%	2	9,3%	-	Langs gras en vanggewas
West-Vlaanderen							
Beitem	9 oktober	2-3 blad	17,3%	2	5,8%	5,5%	Onbeschut, langs maïs
Helkijn	20 september	uitstoeling	36,8%	4	33,8%	45,3%	Onbeschut, langs maïsstoppel
Poperinge	15 oktober	1-2 blad	5,5%	1	3,3%	-	Beschut langs bomenrij, gebouwen, akkerrandbeheer
Poperinge	17 oktober	1-2 blad	3,0%	1	-	-	Langs gras, bomen
Zwevegem	24 oktober	opkomst-1blad	4,0%	3	-	-	Onbeschut
Zuienkerke	19 oktober	1 blad	2,8%	1	-	-	Onbeschut langs weide en bieten

WINTERGERST: percelen MET insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	Ontwikkelings- stadium wintergerst	9-10 november		Behandeling
			% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	
Limburg					
Mopertingen	12 oktober	2 blad	2,8%	1	4 november: Patriot Protech 0,4 l/ha

WINTERTARWE: percelen ZONDER insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	Ontwikkelings- stadium wintertarwe	9-10 november		3-4 november		Ligging perceel
			% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten met minstens 1 bladluis		
Vlaams-Brabant							
Lennik	19 oktober	1 blad	3,7%	2	-		Onbeschat langs gras
Tienen (Kumtich)	21 oktober	1 blad	12,0%	2	6,8%		Onbeschat langs gras en vanggewas, bos op 150 m
Oost-Vlaanderen							
Lierde	17 oktober	1-2 blad	7,0%	2	0,7%		Onbeschat, langs maïsstoppel, gras
Zwalm	19 oktober	1-2 blad	2,0%	2	2,0%		Onbeschat
West-Vlaanderen							
Houtave	19 oktober	1 blad	1,8%	2	-		Onbeschat langs maïsstoppel
Koksijde	17 oktober	1-2 blad	2,8%	2	-		Onbeschat

VOLGEND BERICHT: 18 november 2020

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving

De LCG-Granaanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, te Gent en Leuven
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbek-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep plant en gewas, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas
- Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant vzw
- Gemeentelijke Technische Tuinbouwschool te Merchtem